

SIGS IN DE VSt

BRON VAN KENNIS EN VERBINDING

SLEUTEL TOT PROFESSIONELE GROEI

Tekst: Dick Nijenkamp, GZ-psycholoog in opleiding tot specialist (Arkin)

Schematherapie (ST) is een bloeiend onderzoeksgebied en de VSt groeit mee. Ontwikkelingen op het gebied van specifieke doelgroepen, vormen van schematherapie en overkoepelende thema's gaan hard en vragen om een vertaling naar de klinische praktijk. Dit kan uitdagend zijn en het is goed om je te realiseren dat collega's in vergelijkbare settings met vergelijkbare uitdagingen aan de slag zijn, respectievelijk ermee worstelen. Special Interest Groups (SIGs) geven de mogelijkheid om, met een netwerk van enthousiaste en professionele collega's, bij te dragen aan het ontwikkelen en delen van kennis over specifieke interessegebieden binnen schematherapie. In dit artikel komen de kartrekkers van twee actieve SIGs binnen de VSt aan het woord, voor Jeugd is dat Alinda Zuidhof en voor Kortdurende schematherapie zijn dat Fieke Bosma en Rosanne Hendriks. Zij geven een inkijkje in 'hun' SIG; wat motiveert hen, wat is het doel en de waarde? Zij omschrijven de SIG als bron van kennis, verbinding en sleutel tot professionele groei. Lees dit als een oproep om je aan te sluiten of om zelf een SIG te starten.

SIG binnen de VSt?

Een SIG is een kennisnetwerk van leden van de Vereniging van Schematherapie (VSt) en heeft als doel deskundigheidsbevordering: het uitwisselen, bundelen en uitdragen van kennis en ervaring over een specifiek toepassingsgebied van schematherapie. Het onderwerp van een SIG kan bijvoorbeeld zijn: een stoornis/toestandsbeeld, een doelgroep of werksetting. Het is aan een SIG om kennis over dit onderwerp te ontwikkelen, actueel te houden en te verspreiden. Een SIG kan: relevante (internationale) literatuur bespreken, een bijdrage leveren aan wetenschappelijk onderzoek, doelgroep-specifieke tools ontwikkelen, een presentatie geven tijdens een VSt-congres of workshop (bron website VSt). De VSt groeit naar 3000 leden en dit maakt het contact met leden en uitwisseling over en weer complexer, maar niet minder belangrijk. SIGs hebben een groot potentieel en zijn een aanvulling op de uitwisseling van kennis tussen vereniging en de leden, naast bijeenkomsten zoals de Algemene Ledenvergadering (ALV) en de commissievergaderingen. Het bestuur onderschrijft het belang van SIGs door (secretariële) ondersteuning te bieden. SIGs brengen leden bij elkaar die verbonden zijn door een 'speciale interesse' en kunnen adviseren over het ontwikkelen van kennis en (therapie)materiaal. SIGs zijn, op deze manier gezien, essentieel voor de professionele groei en ontwikkeling van therapeuten en dragen bij aan de kwaliteit van de zorg die schematherapeuten bieden. Deze kennisnetwerken kunnen gericht zijn op tal van gebieden, denk aan: cultuursensitief werken, seksualiteit en gender, traumaverwerking, groepsschematherapie, systemisch werken, en verschillende cliëntendoelgroepen. Toch zijn er, op het moment van schrijven van dit artikel, slechts twee SIGs actief: Jeugd en Kortdurende Schematherapie. Tijd dus om SIGs meer op de kaart te zetten en in gesprek te gaan met de kartrekkers van deze twee SIGs. Centraal in dit artikel staan de potentie van SIGs en de belangrijke rol die zij kunnen spelen in de professionalisering en het ondersteunen van de wetenschappelijke basishouding van de VSt.

Ontstaan SIG Jeugd

Alinda Zuidhof (GZ-psycholoog, supervisor VSt en VGct, momenteel werkzaam bij FlinterGGZ en eppGGZ) en Sander Konings (gedragsdeskundige en coördinator onderzoek bij Almata) hebben eind 2021, met hulp van Marjolein van Wijk-Herbrink (GZ-psycholoog, supervisor VSt en onderzoeker,

toenmalig bestuurslid VSt) de SIG Jeugd opgezet. Zij werkten in de (gesloten en residentiële) Jeugd GGZ en merkten op dat op meerdere plekken ST werd geïmplementeerd. Met hetzelfde bezig zijn in je eigen 'toko'; eigen kaartsensets en casusconceptualisatie formulieren ontwikkelen, implementeren van schematherapeutisch werken door groepsleiding op de groepen. Waarom zou je op verschillende plekken los van elkaar het wiel uit gaan vinden, terwijl je dit samen kan doen? Voor Sander en Alinda was dit reden om krachten te bundelen en samen op te trekken in het verder ontwikkelen en implementeren van schematherapie op het gebied van jeugd en adolescenten. Het voelde als pionieren, omdat er nog weinig wetenschappelijk onderzoek was gedaan. Binnen het Kinder & Jeugd werkveld (K&J) is er veel creativiteit aanwezig en werken verschillende disciplines nauw met elkaar samen. Deze creativiteit samen te brengen, niet vanuit concurrentie, maar vanuit samenwerking; dat is de kracht van de SIG.

Trots op

De SIG jeugd bestaat uit circa 80 deelnemers, waarvan een vaste kern van circa 8 deelnemers elke keer aanwezig is. Bijeenkomsten zijn vaak online, zo'n vier keer per jaar. Belangrijk voor de SIG leden zijn de verbinding met elkaar, de inspiratie en het samen werken aan de ontwikkeling van materiaal. Hoogtepunten in de afgelopen periode waren de deskundigheidsbevordering over: Het effect van schematherapie bij kinderen van 8-11 jaar met emotieregulatie problemen (Vanessa Koetsveld), de Gezonde Volwassene toegepast bij adolescenten (David Bernstein) en het betrekken van ouders bij de behandeling (Christof Loose). Verder zijn overwegingen en dilemma's besproken ten aanzien van groepsschematherapie bij adolescenten, onder leiding van Marian Blokland en Nina Verduijn. Tijdens de bijeenkomsten is er altijd ruimte voor het inbrengen en bespreken van casuïstiek.

Komende periode

De SIG wil zich uitbreiden en meer leden aan zich binden die elkaar inspireren en motiveren, onder andere door het doen van onderzoek naar schematherapie bij kind en jeugd.

SIG Kortdurende Schematherapie

Deze SIG is eind 2022 opgezet door Fieke Bosma (GZ-psycholoog en supervisor VSt en VCGt en docent, werkzaam vanuit haar eigen praktijk Lingeland Psychologie) en Rosanne Hendriks (psycholoog in opleiding tot GZ-psycholoog en senior schematherapeut VSt, werkzaam bij De Praktische GGZ). Zij werken beiden (ook) in de Basis GGZ en delen hun enthousiasme over de toepassing van kortdurende ST. Het valt op dat onder schematherapeuten uiteenlopende meningen bestaan over wat kortdurende ST inhoudt, er is veel onduidelijkheid over de toepassing hiervan. In de discussie staat centraal of het om het toepassen van schematherapeutische technieken of een volwaardige behandeling gaat. Het doel van deze SIG is dan ook om vast te leggen wat kortdurende ST inhoudt (wat is het wel en wat niet), bekendheid te geven aan de toepassing (indicatiegebied) en onderzoek op dit gebied te stimuleren. De SIG bestaat op dit moment uit 8 personen.

Wat is kortdurende ST?

Binnen de SIG is er overeenstemming dat het gaat om een kortdurende behandeling, gericht op de onderliggende dynamiek. Vaak wordt het toegepast bij cliënten, waarbij sprake is van lichte tot matige problematiek, die (vaak al) een CGT behandeling hebben gevolgd; “ze snappen het wel, maar voelen het niet”. De behandeling vraagt een actieve inzet van cliënten buiten de therapie, waarbij ze (zelfstandig) kunnen werken aan de doelen. Er wordt experiëntieel en relatiegericht gewerkt, gericht op de Gezonde Volwassene en het Kwetsbare Kind, met gebruik van de vragenlijsten. Over het algemeen worden er twee tot drie schema's en modi uitgekozen waar de

focus op ligt. Zo kan er al in een aantal sessies een positief effect worden bereikt. Er wordt direct naar de kern van ST toe gegaan, experiëntieel werken en focus op Gezonde Volwassene en het Kwetsbare Kind, dit is zeker ook interessant voor therapeuten buiten de Basis GGZ (BGGZ).

Doelen?

De SIG Kortdurende ST is volop in ontwikkeling. Zij zijn bijvoorbeeld bezig met het opstellen van een factsheet en whitepaper. Eén van de andere doelen is om vanuit de SIG een onderzoek op te zetten naar het effect van kortdurende ST behandeling. Collega's worden opgeroepen om zich aan te sluiten bij dit inspirerende en ambitieuze netwerk. Bijeenkomsten zijn meestal online en vinden elke drie maanden plaats.

Goed om te weten:

SIG-bijeenkomsten gelden als goedgekeurde deskundigheidsbevordering voor herregistratie. De VSt ondersteunt het ontwikkelen van SIGs.

Wil je zelf een SIG opzetten, kijk dan op de website van de VSt.

Je kunt altijd overleggen door een mail te sturen naar info@schematherapie.nl, vanuit de VSt denken we graag met je mee.

Meer informatie over de SIG Jeugd of wil je je aansluiten? Stuur een mail naar sigjeugd@schematherapie.nl. Voor de SIG Kortdurende schematherapie: sigkortdurend@schematherapie.nl

ALS HET VOELT ALS
ZONDER VLEUGELS VLIEGEN
OF DUIKEN ZONDER LUCHT

ALS HET VOELT ALS
ZONDER BODEM VALLEN
OF REIZEN ZONDER LICHT

ALS HET VOELT ALS
ZONDER STRALEN LACHEN
OF ALLES ZONDER ZIN

ZEG ME DAN
ZO VAAK ALS NODIG:
HET KOMT ECHT GOED

TOT IK HET ZELF
ZEGGEN KAN

Karine Jekel,
geschreven voor
haar therapeut.

